

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje wstępne

Nazwa przedmiotu	Metodologia badań w naukach społecznych
Wydział	Wydział Nauk o Bezpieczeństwie
Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
Specjalność/Ścieżka specjalizacyjna	—
Poziom PRK	7 PRK
Poziom kształcenia	studia drugiego stopnia
Forma studiów	studia niestacjonarne
Grupa zajęć	—
Liczba punktów ECTS	6
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Liczba godzin ogółem	35 godz.
Cykl dydaktyczny	2024/2025 zimowy
Semestr studiów	1
Rok studiów	1
Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Rok realizacji	2024/2025
Język wykładowy	polski
Osoba odpowiedzialna za przedmiot	prof. UAFM dr hab. Monika Ostrowska (e-mail: mostrowska@uafm.edu.pl)

Semestr, liczba punktów ECTS, rodzaj zajęć, liczba godzin w planie studiów

Semestr	Wykład	Ćwiczenia
1	10 godz. 6 ECTS	25 godz. 0 ECTS

2. Cele przedmiotu

C1	Celem przedmiotu jest wyposażenie studentów w wiedzę umożliwiającą prowadzenie badań, jak również przekładającą się na umiejętności diagnozowania istniejącego stanu rzeczy
----	---

3. Wymagania wstępne

4. Opis efektów uczenia się

W1	Wiedza: ma wiedzę na temat tworzenia koncepcji badawczej umożliwiającej badanie ważnych problemów z zakresu wybranych obszarów	EUK7_W1
W2	Wiedza: zna zasady tworzenia problemów badawczych, hipotez oraz sposobu doboru metod, technik i narzędzi umożliwiających ich rozwiązanie i weryfikację	EUK7_W2
U1	Umiejętności: potrafi wyznaczyć przedmiot, cel badań, określić problemy i hipotezy badawcze, a także dobrać odpowiadające im metody, techniki i narzędzia badawcze	EUK7_U6
K1	Kompetencje społeczne: student, który zaliczył przedmiot: jest świadomy potrzeby stałego uaktualniania wiedzy, zachowuje krytycyzm i skłonność do weryfikowania pozyskanych informacji	EUK7_KS1

5. Treści programowe

Wykład (10 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 1)
Wyk1	Znajomość podstawowej metodologii w naukach społecznych. Nauka, historia jej powstania, cechy i zasady poznania naukowego, podział nauki i jej funkcje- elementy semiotyki. Cechy naukowości według A. Comta
Wyk2	Typologia badań ze względu na cel, organizację, przedmiot: - badania podstawowe - badania stosowane - badania diagnostyczne - badania weryfikacyjne - badania kompleksowe - badania przyczynkowe - badania heurystyczne
Wyk3	Procedury badawcze i zasady ich stosowania: - procedura diagnostyczna procedura eksperymentalna - procedura operacyjna - procedura ewaluacyjna -procedura korelacyjna
Wyk4	Metodologia ogólna i metodologie szczegółowe: metodologia opisowa i normatywna
Wyk5	Określenie przedmiotu, celu i warsztatu badawczego
Wyk6	Etyka w badaniach naukowych

Ćwiczenia (25 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 1)
Cw1	Organizacja i etapy badania naukowego wg. wybranych metodologów
Cw2	Zasady tworzenia koncepcji badawczej: określenie sytuacji problemowej, tematu, analiza literatury, tworzenie bibliografii, zasady sporządzania przypisów - ćwiczenia
Cw3	Zasady tworzenia koncepcji badawczej ciąg dalszy: zasady stawiania problemów badawczych, problem główny i problemy szczegółowe - ćwiczenia
Cw4	Zasady tworzenia koncepcji badawczej ciąg dalszy: hipotezy główne i szczegółowe - ćwiczenia
Cw5	Zasady tworzenia koncepcji badawczej ciąg dalszy: zmienne i wskaźniki. -zmienne zależne i zmienne niezależne - wskaźniki: definicyjne, empiryczne i inferencyjne - tworzenie układu zmiennych - tworzenia w ćwiczeniu układu zmiennych na podane problemy badawcze
Cw6	Metody badawcze w naukach społecznych wg. T. Pilcha, M. Łobockiego, E. Babbiego i Cieślarczyka
Cw7	Techniki badawcze jako czynności wykonywania różnych cząstkowych prac badawczych podporządkowanych wybranej metodzie. Ankieta, jej struktura, zasady stawiania pytań, rodzaje pytań i kafeterii - ćwiczenia w ankietowych do podanych hipotez
Cw8	Wywiad - pojęcie, rodzaje. Wywiad jawny, ukryty, skategoryzowany, nieskategoryzowany, ekspercki. Zasady doboru ekspertów i sposoby przeprowadzenia wywiadu. Zasady tworzenia kwestionariusza wywiadu - - ćwiczenia w tworzeniu kwestionariusza wywiadu do podanych hipotez
Cw9	Obserwacja - pojęcie, rodzaje. Zasady prowadzenia obserwacji. Tworzenie arkusza obserwacji
Cw10	Metody doboru próby: probabilistyczne (dobór losowy prosty, systematyczny, warstwowy, grupowy), nieprobabilistyczne (kwotowy, celowy, Kuli śnieżnej). Określanie wielkości próby badawczej

6. Metody dydaktyczne

Wykład	
	Wykład informacyjny
Ćwiczenia	
M3	Burza mózgów
M6	Dyskusja

7. Nakład pracy studenta

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta
Wykład	10 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Ćwiczenia	25 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Praca własna studenta	
zapoznanie się z literaturą, przygotowanie projektu, Praca własna studenta, przygotowanie się do egzaminu	115 godz.

Całkowite obciążenia	
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu wynikająca z całego nakładu pracy studenta	150 godz.
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	6 ECTS

8. Kryteria oceny

Wykłady (Egzamin końcowy / Zaliczenie końcowe)	
Na ocenę 5:	Ponad przeciętne opanowanie całego materiału programowego. Twórczy w odpowiedzi, nie unika krytyki, posiada własne zdanie. Umiejętnie wyciąga wnioski. Jest aktywny, chętnie stawia pytania oraz problemy do dyskusji
Na ocenę 4,5:	Wyczerpujące opanowanie całego materiału programowego. Sprawnie wykorzystuje wiedzę. Umiejętnie dokonuje oceny problemów, procesów i zjawisk. Jest zainteresowany problematyką przedmiotu. Przejawia postawę racjonalną, krytyczną i kreatywną
Na ocenę 4:	Zakres wiedzy obejmujący podstawowe treści przedmiotu ze znajomości powiązań logicznych. Poprawnie rozumie w kategoriach przyczynowo - skutkowych. Wykazuje dobre przygotowanie w sferze komunikacji i umiejętności interpersonalnych. Jest aktywny, podejmuje zadania dodatkowe
Na ocenę 3,5:	Poprawne rozumienie pojęć, wyjaśnienie ważniejszych zjawisk za pomocą nauczyciela. Rozwiązuje problemy typowe, poprawnie operuje informacją. przejawia przeciętną aktywność
Na ocenę 3:	Wykazuje braki w wiedzy, które jednak nie umożliwiają dalszej edukacji i mogą zostać usunięte, wiadomości zestawione luźno, brak połączeń i związków logicznych. Rozwiązuje problemy typowe o niewielkim stopniu trudności. Pracuje niesystematycznie

Ćwiczenia	
Na ocenę 5:	Ponad przeciętne opanowanie całego materiału programowego. Twórczy w odpowiedzi, nie unika krytyki, posiada własne zdanie. Umiejętnie wyciąga wnioski. Jest aktywny, chętnie stawia pytania oraz problemy do dyskusji
Na ocenę 4,5:	Wyczerpujące opanowanie całego materiału programowego. Sprawnie wykorzystuje wiedzę. Umiejętnie dokonuje oceny problemów, procesów i zjawisk. Jest zainteresowany problematyką przedmiotu. Przejawia postawę racjonalną, krytyczną i kreatywną
Na ocenę 4:	Zakres wiedzy obejmujący podstawowe treści przedmiotu ze znajomości powiązań logicznych. Poprawnie rozumie w kategoriach przyczynowo - skutkowych. Wykazuje dobre przygotowanie w sferze komunikacji i umiejętności interpersonalnych. Jest aktywny, podejmuje zadania dodatkowe
Na ocenę 3,5:	Poprawne rozumienie pojęć, wyjaśnienie ważniejszych zjawisk za pomocą nauczyciela. Rozwiązuje problemy typowe, poprawnie operuje informacją. przejawia przeciętną aktywność
Na ocenę 3:	Wykazuje braki w wiedzy, które jednak nie umożliwiają dalszej edukacji i mogą zostać usunięte, wiadomości zestawione luźno, brak połączeń i związków logicznych. Rozwiązuje problemy typowe o niewielkim stopniu trudności. Pracuje niesystematycznie

9. Literatura

Literatura podstawowa

1. Frankfort-Nachmias, Chava.; Nachmias, David.; Hornowska, Elzbieta — Metody badawcze w naukach społecznych, Poznań, 2001, Zys i S-ka
2. M. Łobocki — Wprowadzenie do metodologii badań pedagogicznych, Kraków, 2007, Impuls
3. M. Cieślarczyk — Teoretyczne i metodologiczne podstawy badania problemów bezpieczeństwa i obronności państwa, Siedlce, 2009, Akademia Podlaska

Literatura uzupełniająca

1. T. Pilch, T. Bauman — Zasady badań pedagogicznych, Warszawa, 2001, Żak

10. Informacja o osobach prowadzących zajęcia

Osoby prowadzące zajęcia

prof. UAFM dr hab. Monika Ostrowska (e-mail: mostrowska@uafm.edu.pl)